

**Bohumil
Hrabal**

Povídky I

**Městská
knihovna
v Praze**

Újčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

přístupňujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

ořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Kocour Felix

kočičí dům Pražského spolku ochránců zvířat

„Kočka je úžasnej,
nenáročnej,
empatickej
společník...“

...více než stovka
čtyřnohých kamarádů
na vás čeká
v útulku Kocour Felix
v Klecanech u Prahy.

Bára Hrzánová, herečka

www.psoz.cz

Znění tohoto textu vychází z díla Pábitelé tak, jak bylo vydáno vydavatelstvím Mladá fronta v roce 2000 (HRABAL, Bohumil. *Pábitelé*. Vyd. 5. Praha: Mladá fronta, 2000. 253 s.).

Tato elektronická publikace vznikla s laskavým svolením Pražského spolku pro ochranu zvířat. Děkujeme!

---

§

Text díla (Bohumil Hrabal: *Povídky I*), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Citační záznam této e-knihy:

HRABAL, Bohumil. *Povídky I* [online]. V MKP 1. vyd. Praha: Městská knihovna v Praze, 2014 [aktuální datum citace e-knihy – př. cit. rrrr-mm-dd]. Dostupné z: http://web2.mlp.cz/koweb/00/04/06/82/82/povidky_i_hrabal.pdf.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a tiráž), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 5. 9. 2014.

OBSAH

Pábitelé.....	6
Automat svět.....	15
Chcete vidět zlatou Prahu?.....	25

Pábitelé

1.

Před cementárnou seděli na lavičce staříci, jeden na druhého křičeli, brali se za klopy a hulákali si do uší.

Na kraj mrholil cementový prach a všechny domky a zahrady byly pokryty jemně mletým vápencem.

Tak jsem vyšel do zaprášených polí.

Pod osamělou hruškou sekal mrňavý mužský srpem trávu.

„Povídám, co to je tam u vrátnice za ty uřvaný dědky?“

„Jo u hlavní brány? To jsou naši penzisti,“ řekl ten mrňavý mužský a sekal dál.

„To ale mají pěkný stáří,“ povídám.

„Že?“ řekl mužský, „už se taky náramně těším, jak za pár let tam budu vysedávat taky.“

„Jen jestli se tý penze dočkáte!“

„A to já zase jo. Tady je náramně zdравej kraj. Průměrnej věk je zde sedumdesát let,“ řekl mužíček a jednou rukou hbitě žnul travičku, ze které se houlil cementový prach jak kouř z vlhkého ohníčku.

„Pěkně prosím,“ povídám, „ale vo co se tam ti dědové hádají? Že tam tak na sebe pořád řvou?“

„Baví je provoz cementárny. Myslejí si, že voni by to dělali lepší. A potom, když se vykřičejí, tak večer mají větší žízeň! To víte, celej život tam dělali, takže s tou cementárnou srostli, takže už bez tý fabriky nemůžou žít.“

„Ale že radši nejdou někam na houby? Nebo vůbec, že se neodstěhujou někam do pohraničních lesů? Každě by dostal domeček se zahrádkou!“

Povídám a utřel jsem si hřbetem ruky nos a na ruce se objevila slizká černá čára.

„Tó tak!“ řekl mužiček a přestal žnout, „jeden penzista jménem Mareček se odstěhoval kamsi za Klatovy do lesů... a za čtrnáct dní ho přivezla sanitka. Dostal tam ze zdravýho vzduchu záduchu. Ale za dva dny byl zase chlapák. Ten, co tam u hlavní brány nejvíc křičí, to je právě ten Mareček. To víte, tady je silnej vzduch jak noha u boku, jak hrachová polívka.“

„Já hrachovou polívku nerad,“ povídám a ustoupil jsem pod hrušku.

Po prašné polní cestě cválal pár koní, kopyty vířil cementové mračno, ve kterém byl ztracený vůz. A vozka si v tom mračnu radostně zpíval a náruční valach teď natáhl uzdu a z hrušky urval haluz a setřásl z větví metrák cementového prachu. S napřaženýma rukama jsem se vybatolil z toho oblaku.

Po chvíli jsem shledal, že na cestu jsem se vydal v tmavých šatech, ale teďka je ten oblek šedivý.

Povídám: „Pane, buďte tak laskav, kde tady bydlí Jirka Burgán?“

Mužiček žnul dál travičku, dál druhou rukou vyrovnával těžiště pohybujícího se těla.

Teď zasekl srp do krtiny, vyskočil a rozběhl se zděšeně do polí.

„Vosy!“ vykřikl.

A šavloval srpem kolem hlavy.

Doběhl jsem ho.

„Pane, povídám! Kde tady bydlí Jirka Burgán?“

„Jsem Jirkův tatínek,“ zvolal mužiček v běhu a dál se oháněl ostrým srpem po útočících vosách.

„Těší mě, že vás poznávám, jsem Jirkův přítel,“ představil jsem se.

„To bude mít syn radost! Už vás čeká!“ vykřikl pan Burgán a přidal v běhu.

Ale jak šavloval a mrskal srpem po vosách, nešťastně si zarazil ten srp do hlavy.

A lehce mě předběhl a srp mu trčel z lebky jak kosárek.

U vrátek stavení jsme se zastavili.

Pan Burgán nezachvěl ani chřípím. Krev mu curůčkem stékala do zaprášených vlasů kolem uší a spojovala se do rychlých kapek pod bradou.

„Já vám ten srp vytáhnu,“ povídám.

„Až pak, třeba náš chlapec si mě bude chtít vymalovat. A tady je moje žena!“

A z vrátek vyšla tlustá paní, měla vykasané rukávy a mastné ruce, jako by právě dokuchala husu. Jedno víčko níž než druhé a pokleslý spodní ret.

„Však už vás vyhlížím,“ řekla a hnětla mi dlaň, „jste u nás pěkně vítán!“

Z vrátek vyběhl Jirka, růžolíci mladík, a jednou rukou mi potřásl pravicí a druhou ukazoval do kraje: „Kamaráde! To je krása! Lhal jsem, nebo nelhal? To jsou barvy! To je landšaft! To je plenér!“

„Krása, ale podívejte se, co se stalo tatínkovi!“ povídám. „Co?“ rozhlížel se Jirka.

„Co! Tohle!“ povídám a zavíklal jsem srpem, který trčel z hlavy pana Burgána jak ohromný zobák.

„Au!“ řekl pan Burgán.

„Jo tohle,“ mávl rukou přítel, „já myslel bůhvíco se nestalo. Maminko, jen se podívejte, tatínek jistě zase honil vosy! Tatínku, tatínku!“ hrozil Jirka a smál se a dodal: „U nás není nikdy o legraci nouze. To nám kradli králíky, a to se ví, tatínek, zlepšovatel, políčil prkna na senkrovně tak šikovně, že kdo by na ně v noci lehounce jen šlápl, propadne se do žumpy. Totiž, ta králíkárna stojí těsně u tý jímky na fekálie. Ale to se samo sebou rozumí, že tatínek na to zapomenu a spadl tam ráno sám.“

„Není to hluboký,“ řekl pan Burgán.

„Jak?“ nastavil ucho Jirka.

„Tak,“ řekl pan Burgán a přejel si dlaní pod krkem.

„No proto!“ řehtal se Jirka a pak řekl, „to jindy zase vystupoval tatínek v roli hygienika. Do záchodu nasypal kbelík karbidu a za chvíli si tam vyklepal fajfku. Jdu ven a co nevidím? Rána jak

z kanónu, pět metrů fekálií v luftě a mezi nimi v kotrmelci tatínek šest metrů nad zemí! Ještě že dopadl na hnůj!“

„Hehehehe...“ smála se paní Burgánová, až se jí tráslo břicho.

„To není pravda, to nebylo šest metrů nad hnojem,“ zářil pan Burgán a krev kolem uší mu zaschla a leskla se jak email.

„Tak kolik?“ nastavil ucho Jirka.

„Největš těch metrů pět... a těch fekálií ať byly ty metráky čtyři,“ řekl pan Burgán a dodal, „on náš chlapec, že je umělec, tak pořád přehání.“

„To jedinež,“ povídám, „ale lidi, nezlobte se, mě ten srp v hlavě dělá tak nervózní!“

„To je maličkost, božíčku,“ řekla paní Burgánová a vzala za rukojeť, zavíklala a pak vytrhla ten srp z rány.

„Nemohl by pan Burgán dostat votravu krve?“ šklebil jsem se starostí.

„Ne, tady všechno léčíme zdravým vzduchem,“ řekla paní a láskyplně stulila dlaň v pěst a udeřila pana Burgána do čela a pověděla, „vono je nejlepší hned po ránu dát tatínkovi jednu mezi rohy. A proč? Protože je nezbeda.“

A vzala manžela za pačesy a odtáhla jej na dvorek a jednou rukou tlačila zkrvavenou hlavu pod pumpu a druhou rukou pumpovala.

„Kamaráde,“ řekl Jirka, „náš tatínek je čiloun. Letos o dovolené opravoval okapovou rouru a neuvázaně chodil po samým okraji střechy a smál se. Maminka patrolovala po cementovém chodníčku, kdyby se tatínek zřítíl, aby doběhla pro sanitku. A čtrnáctej den se tatínek uvázal a spadl ze střechy a visel za nohu. Z kabinetu jsem mu dával pít, zatímco maminka vystlala všechny peřiny na cementovej chodníček. A když jsem tatínka odřízl, jak se to jen mohlo stát? Padl po hlavě vedle těch peřin. Na ciment!“

„Hehehehe...“ smála se paní Burgánová, „na ciment, ale ten večer už byl zase v hospodě!“ dodala a pumpovala dál.

„Náš tatínek taky jezdí na motocyklu,“ pokračoval Jirka hlasitě, aby to slyšel i otec, „známí šoféři nám říkají: ‚Nic ve zlým, ale ten váš tatínek tak jezdí podle předpisů o bezpečnosti v jízdě, že si ho jednou

přinesete domů v nůši! Chachacha! A jednou tatínek nepřijel, tak jsme vzali nůši a šli jsme ho hledat. A v zatáčce, až támhle, jak jdeme podle trnkovýho roští, najednou jako by v tom křoví něco zabekalo. Kouknem..., a maminko, co jsme viděli?”

„Hehehehe...,” smála se paní Burgánová a pořád tlačila manželovu hlavu pod pumpu.

„Náš tatínek byl i s motocyklem zapasovanej do těch trnek!” dusil se smíchem Jirka, „nevytočil zatáčku a rovnou do toho křoví... a tak tam seděl na motocyklu, ruce na řídítkách a celý dvě hodiny se nemohl ani hnout, poněvadž ze všech stran byl vyšprajcovanej těmi trnkovými trny a pichláky a bodlatými větvičkami...”

„A jeden trn jsem měl v nose a jeden mi nadzvedával víčko... a chtělo se mi kejšnout!” volal pan Burgán a zvedal hlavu, ale paní Burgánová jej vzala za pačesy a hlavu mu strhla pod pumpu.

„A jak jste tatínka dostali z těch trnek?” trnul jsem.

„Přinesl jsem nejdřív nůžky na stříhání ovcí, potom zahradnický nůžky a na křovisku jsem provedl takzvaný Preislerův řez a tatínka za hodinu vystříhal,” řekl Jirka.

Pan Burgán chtěl něco dodat, ale jak zvedl hlavu, udeřil se do týlu o železnou rouru pumpy.

Na blízském kopci se zablesklo a ozvala se detonace.

„Je deset hodin,” řekl Jirka.

„Darebáci,” pravila něžně matka a dívala se na pahorek, kde na mýtině vyrůstal bílý obláček.

A mezi zaprášenými borovicemi, tam na kopci byli vidět vojáci, teď jeden z nich vyšel na mýtinu, na znamení praporkem odjistil ruční granát a hodil jej doprostředka té lesní proluky a svalil se... a nejdřív exploze, pak mléčný mráček. Tlak vzduchu, když sešel do údolí, setřásl z lískových keřů a slunečnic cementový prach.

„Darebáci,” řekla paní Burgánová jemně.

A vyvedla muže za pačesy od pumpy, odhrnula mu vlasy a starostlivě prohlédla ránu.

„Na zdravým vzduchu ti to pěkně zaschne,” řekla a zdvořilým pohybem ruky pozvala mě dál...

2.

V kuchyni visely tucty zaprášených obrazů.

Paní Burgánová pod každý přistavila židli, těžce na ni vylezla a pak mokrým hadrem otřela plátno a hned oslnivé a jásavé barvy zářily kuchyní.

Každých pět minut otrásla stavením detonace z vojenského cvičiště a v kredenci se rozezvučely všechny hrníčky a talířky. Mosazná postel každým hozením granátu popojela na kolečkách a paní Burgánová se pokaždé podívala směrem k explozi a pokaždé řekla něžně: „Darebáci...”

Pan Burgán ukazoval srpem na obrazy a hovořil:

„Tak prosím, náš chlapec, když maloval tenhle Západ slunce na jihočeském rybníku, tak si obul o jedno číslo menší botky, když maloval tenhle Motiv z Karlštejna, tak si skrz kramflek zarazil do paty půlcentimetrový hřebíček... Tady, když náš chlapec pracoval na Bukovém lese u Litomyšle, tak zase celej den nešel na malou stranu... a tady prosím, když náš hoch tvořil Pasoucí se koně u Přibyslavi, tak stál po pás ve smradlavé bařině... Když maloval Na vrcholku hory, tak se zase před tím tvořením tři dny postil...”

Hovořil pan Burgán a paní Burgánová pod každý ten obraz postavila židli, těžce na ni vylezla a mokrým hadrem otřela každý ten obraz a každých pět minut se podívala skrz zeď směrem k explozi a pokaždé řekla něžně: „Darebáci...”

Pak zvonilo poledne a mosazná postel přejela na mosazných kolečkách až ke druhé stěně.

Pan Burgán ukázal na poslední obraz.

„Prosím, tohle náš chlapec nazval Zimní nálada, a když ten obraz tvořil, vyzul se a vyhrnul si nohavice a hodinu stál před motivem v tom zimním lednovém potoce...”

„Darebáci,” řekla paní Burgánová a slezla ze židle.

Pak bylo tísnivé ticho.

Paní Burgánová přetlačila mosaznou postel přes celou kuchyň.

„Krásný obrazy a silně procítěný,“ povídám, „ale proč si Jirka bere ty o číslo menší botky, proč si dává při malování do paty hřebíček, proč si stoupá bosky do lednovýho potoka, proč?“

Jirka se díval do podlahy a hořel.

„Víte,“ povídá pan Burgán, „náš chlapec nemá akademii..., tak ten nedostatek vzdělání nahrazuje silným zážitkem..., totiž, abyste věděl, my jsme vás proto pozvali..., my bysme chtěli vědět, jestli by se náš chlapec mohl vydat za uměním do Prahy...“

„Jirko,“ povídám, „ty ty krajiny maluješ v plenéru? Kde bereš a kam chodíš na ty skvostný barvy? Jak umíš položit vedle sebe modrou a červenou? Impresionisti by se nemuseli stydět za tyhle barvy. Kam na to chodíš?“

Pan Burgán odhrnul srpem záclonu, ze které se sypal jemňounký prach.

„Vidíte to?“ zvolal, „vidíte tam ty barvy? Skoro všechny tyhle vobrazy, co jsou v kuchyni, všechny je maloval v tomhle kraji. Jen se podívejte, jak to tam hejří barvama!“

Pan Burgán držel odhrnutou záclonku a díval jsem se s ním do krajiny, která ale byla šedivá jak stádo starých slonů, kde se co jen pohnulo, hned za sebou zvedalo dlouhé fábory cementového prachu, kde šedivým polem lucinky táhl traktor sekačku, za kterou se rozvíral šedivý oblak jak za kočárem jedoucím prašnou silnicí, kde o tři nebo čtyři pole dál stál žebříňák a chasník podával snopy žita a pokaždé, když zvedl ten snop, pokaždé jako by ten snop zapálil, tak z něj houlik šedivý prach a dým.

„Vidíte ty barvy!“ třásl pan Burgán srpem.

A na mýtinku vyšel pěšák, odjistil granát a hodil jej daleko od sebe.

Mosazná postel zase popojela.

Paní Burgánová poprvně mlčela.

„Darebáci,“ povídám.

Položila mi ruku na rukáv, jedno víčko převislé jak lívaneček, a mateřsky mi domlouvala: „Vy ne, vy, pane, nikdy ne. To smíme nadávat jedině my tady. A my nenadáváme, ale my si jenom

ulevujeme. To je taková smluvená hra. Vždyť to jsou naši vojáci. To máte, pane, to samý jako doma. V rodině si na sebe můžou taky ledacos dovolit, nadávat si a posílat se někam a doporučovat si něco. Ale jen členové rodiny mezi sebou. Jináč nikdo ne, to tedy ne. Z našeho tatínka můžeme si dělat legraci jen Jirka a já..., pak už nikdo ne..., ale co myslíte? Má ten náš chlapec jít do Prahy? Udělá tam něco pro český malířství?"

Optala se paní Burgánová a dívala se vědoucíma očima, očima, které byly schopny uhádnout, kdyby jen smítko se pohlo na dně mé duše.

„Praha jsou porodnický nůžky,“ povídám a sklopil jsem oči, „a tyhle obrazy, to už není torzo, ale dílo. Myslím, že by se mohl vydat za slávou..."

„Uvidíme,“ pravila paní Burgánová.

Pan Burgán otevřel dveře do pokoje a ukázal srpem.

„Náš chlapec taky sochaří, vidíte?“ zvolal a srpem zaťukal na sádrovou sochu plnou obřích svalů.

„To je Bivoj bez kance,“ řekl.

„Ohromné! Ty bicepsy!“ povídám, „Jirko, kamaráde, kdo ti stál modelem? Nějaký vzpěrač nebo boxer těžký váhy?“ Jirka se díval do podlahy a hořel.

„Ani vzpěrač, ani těžká váha,“ řekl pan Burgán, „ale já!“ řekl a ukázal na sebe srpem.

„Vy?“

„Já!“ radoval se maličký pan Burgán, „náš chlapec si všechno domyslí. Náš chlapec, když slyší kapkat vodovod, už bere tužku a kreslí vodopád v Niagaře, náš chlapec, když se píchne do prstu, už se jde zeptat, kolik stojí pohřeb třetí třídy. Minimální podněty, maximální následky,“ dodal pan Burgán a zamrkal očkami.

„Pane Burgán, že tomu tak rozumíte?“ povídám.

„Ale vždyť já jsem z Vršovic!“ zvolal a podrbl se srpem ve vlasech, „viděl jste od Shakespeara Troiluse a Krescidu? Tak před čtvrt stoletím jsem statoval ve Vinohradském divadle právě v týhle komedii. V pátém obrazu potřeboval režisér na římsu dvě krásný

nahatý sochy. A jednu jsem dělal já, natřenej bronzem, a tu druhou nahatou sochu dělala jedna dívka, tak jsme každý představení leželi nahatý v pátým obraze na římse bez hnutí v záři reflektorů, shora na nás koukali kulisáci, hlavně na tu krásnou dívku..., a potom, když Troiluse a Krescidu stáhli, požádal jsem tu nahatou, bronzem natřenou dívku o ruku a ona řekla ano..., a tak už jsme spolu čtvrt století...”

„To je ta bronzem natřená socha?“ povídám.

Pan Burgán se usmíval a kýval.

„Ta, jak ležela v pátým obraze na římse?“ povídám.

Pan Burgán se usmíval a kýval.

„Pustíme si sem trošku čerstvého vzduchu?“ řekla paní Burgánová.

Cementový prach se mrholil na koberec.

„Kdybyste si někdy chtěl uklidnit pocuchaný nervy,“ řekla paní Burgánová, „přijďte si k nám třeba na celý týden.“

„Ty granáty, to tady házejí pořád?“ povídám.

„Ne,“ řekla paní a z almary vytáhla elektrolux, „jen od pondělka do soboty a jen od desíti do tří. Ale neděle je tady tak smutná. Je tady velebný ticho, až to dělá randál. To ticho. Tak hrajeme na rádio a Jirka od rána na helikónku. A těšíme se, že se ještě jednou vyspíme a už tady budou naši vojáci zas...“ hovořila paní Burgánová.

„Vopravdu jste oba leželi nahatý, natřený bronzem na římse? Vopravdu?“ povídám.

„Vopravdu,“ řekla paní Burgánová a kolíbala se těžce ke svému muži a podala mu stočenou šňůru se zástrčkou.

„Tatínku,“ řekla, „jdi vyluxovat ten záhonek aster při zdi, já potom nastříhám pánovi pěknou kytku! Darebáci...“ dodala něžně a dívala se oknem na stráň, kde na mýtince vyrostl bílý obláček jak keř kvetoucího hlohu...

Automat svět

Zasklenou stěnou automatu stékaly stříbrné curůčky večerního deště, po náměstíčku kráčelo několik chodců v předklonu a drželo si klobouk nebo deštník.

A do automatu pronikala ze salonku v prvním patře veselá hudba a hovor, který propukal v nezávazný smích. Paní výčepní roztočila piva a šla na toaletu.

Když otevřela dveře, metr od podlahy visely perforované střevíce, pak do žlutočerveně kostkované sukně zastrčené nohy a potom kabátek se zplihlýma rukama z rukávů a dívčí hlavou vyvrácenou ke klopě... Oběšená dívka na pásku od montgomeráku na klice větracího okénka.

„No,“ řekla paní výčepní, pak přinesla štafle, jedna prodavačka nadzvedla tu oběšenou a paní výčepní ji dlouhým nožem od salámu odřízla. A hodila si dívku na ramena a odnesla ji za výčep do alkovny, položila ji na odkládací stůl, uvolnila škrťací pásek.

A zvedla oči.

Za zasklenou stěnou automatu stál v dešti mužský a zíral na ten odkládací stůl.

Paní výčepní zatáhla kartonovou záclonku. Pak přijel pohotovostní vůz.

Mladý lékař vběhl do automatu, dva zřízenci vytahovali nosítka. Lékař položil ucho na dívčí hrud', vzal ji za zápěstí a rozhrnul karton a rukama ukazoval, aby zřízenci už nechodili.

„Jsme tady zbytečný,“ řekl.

„A co my tady s ní?“ optala se paní výčepní.

„Přijede patologie,“ řekl.

„Tak ať přijede brzy, prodáváme tady jídlo a pití.“

„Tak to tu na tu chvilku zavřete,“ řekl doktor a vběhl do deště a pohotovostní auto se s jčením rozjelo.

A do automatu pronikala ze salonku v prvním patře veselá hudba a hovor, který propukal v nevázaný smích. Před zasklenou stěnou

stálo několik zvědavců, tiskli dlaně na tabuli a ty ruce byly bílé a nepřírozně velké. A nad nimi se leskly zvědavé oči.

Pak ke dveřím přišel vysoký mladík. Byl promoklý a oba rukávy měl zabílené, jak vrážel ode zdi ke zdi. Vzal za kliku a chtěl zase jít.

Paní výčepní odemkla.

„Pojďte, člověče, dál, pojd'te mě pobavit,“ řekla, a když vešel, spráskla nad ním ruce, „to vás přejela tramvaj? Nebo jste spadl ze skály?“

„Něco horšího,“ řekl, „předevčírem mi utekla snoubenka.“

A sahal si špinavýma rukama do očí.

„Vy jste zasnoubený? Vždyť jsem vás ještě neviděla se ženskou,“ podivila se a nořila do dřezu prázdné sklenice, a když dotočila piva, postavila je za sebe do výtahu, stáhla okénko a zmáčkla knoflík. Vzala jednu sklenici a hodila ji po cínové mokré ploše výčepního pultu a ten půllitr jel a zastavil se pod rukou mladíka.

Napil se, otřel botku o mosazný klandřík a díval se, jak ze střevíce kape voda.

„Utekla,“ řekl, „roztloukali jsme k večeři starej chleba a holka si vzpomněla, že je z baronský rodiny, a hned křičela: ‚Karlíku, já bych tvý mutře nejradši strčila do držky ruční granát!‘ A já ji chlácholím: ‚Holka, takhle mi nemluv před svatbou!‘ Ale vona vzala nůž, takovej zavírací žabikuch, a zabodla tu kudlu do dveří. A nůž se zavřel a holka se řízla. A už jsem zavíral vokno, aby mi sebou nemrskla z vokna. Vona holka byla po sebevraždě jak metař po bagu.“

„Starej chleba jste roztloukali k večeři?“ divila se paní výčepní.

„No jo. To ale taky chtěla, abysme se zavraždili spolu,“ pokračoval, „povídala mi: ‚Hele, Karlíku, votevřeme vokno, vezmeme se za ruce a vyskočíme z vokna.‘ A už jsme byli vykoupáný, v nejhezčích šatech a koukám do propasti dvora, abysme neskočili na nějaký dítě, a koukám a v prvním patře je tak pitomě natažená anténa, že kdybychom skočili ze třetího patra, kde bydlíme, určitě bysme si o ten drát uřízli ucho nebo nos a zohavili bysme se,“ řekl a pivo mu teklo podle úst jak řídký vous.

„To přeci musí bejt putna, jak budete vypadat pak,“ řekla výčepní a založila si ruce a byla krásná jak socha na ministerstvu zemědělství.

A do automatu pronikala ze salonku v prvním patře veselá hudba a hovor, který propukal v nevázaný smích.

„Jsem estét a tím je řečeno vše,“ řekl, „tý můj holce by to bylo jedno. Už jednou se mi přiškrtla páskem od montgomeráku, tak tak jsem ji zachránil. A vona řvala: ‚Ty kreténe, proč jsi mě vodil zpátky, už jsem byla v limbu!‘ A sousedi na nás tloukli a volali: ‚Pane Karlíčku, co to tam děláte? Jsou tady děti!‘ A moje snoubenka křičela: ‚Ty vaše děti bych nejradši pobila a zapálila potom barák!‘ A tak, abych ji utišil, vzal jsem ji za ruku a za nohu a chtěl jsem ji roztočit, ale špatně jsem si to vypočítal a holka se hlavou vbourala skrz výplň dveří až na chodbu a porazila sousedku, která klečela u klíčový dírky. A ta moje holka povídá: ‚Paní, my si s Karlíkem můžeme dělat doma to, co chceme, vid’, Karlíku!‘“ usmíval se mladík a oči měl vroubené červeným zánětem jak telegram.

„To je strašný,“ řekla paní výčepní, „jen se podívejte! Ta svoloč si přinesla i stoličky!“ A natočila šnyt piva a vyšla od výčepu k zasklené stěně, kde z druhé strany stály v lijavci desítky zvědavců, šeptali si, někteří už seděli na stoličce a tiskli dlaně na tabuli skla, jako by se o ni ohřívali. A vypadali jak zrůdy.

Paní výčepní upila piva, naklonila se, zasklenou stěnu měla na očích skoro jako brejle, pak couvla a chrstla zbytek piva na tu průhlednou zeď. Pěna piva tekla po zasklených portrétech.

„Pražáci,“ řekla a pokrčila rameny.

A vrátila se za pípy, dotočila sklenice a jednu hodila po mokré cínové ploše pultu a půllitr se zastavil pod mladíkovou rukou.

„Člověče,“ řekla, „já musím bejt u všeho. Loni si jdu špacírem podle trati, po druhý straně jde holka, a když přijede vlak, tak holka skočí pod lokomotivu, tak, že z pešunku se mi vykutálí k nohám její hlava. A mrká vočima!“

Mladík ale byl do sebe ponořený jak sklápěcí šicí stroj.

„Já se tý mý holky stejné nevzdám,“ řekl, „kdyby nic, tak proslavila českou grafiku tím, že byla frigidní. Kdybych měl normální ženskou, tak copak? Milovali bysme se, ale absolutní grafika by byla v čudu.“

Zvedl sklenici a pivo mu teklo za košili.

A do automatu pronikala ze salonku v prvním patře veselá hudba a hovor, který propukal v nevázaný smích. Výtahem sjížděly z restaurace tácy se zaschlou pěnou na prázdných sklenicích.

„Taky mi ta moje holka pořád vyčítala, že jsem blázen, ale jak bych mohl šilet a přitom chodit do fabriky a těmahle rukama rýsovat na přesnost jedný setiny milimetru profily trupů, záklužný brzdy tryskáčům...“

„No ne, to už přestává všechno,“ rozkatila se paní výčepní.

A několik zvědavců sedělo na slizkých pérujících větvích a jak v tramvaji se přidržovali rukou v korunách lip a z té ptačí perspektivy se dívali rovnou dolů, do automatu, na kartonovou záclonu, maličko poodhrnutou, kde na odkládacím stole ležela ta oběšená.

„Já musím bejt u každýho maléru,“ posteskla si paní výčepní, „jdu temnou nocí přes Krčák, sejdu z cesty, takhle hmatám rukama do křoví jak slepej Hanuš v orloji... a vezmu někoho za studenou ruku. Škrtnu sirkou, zvednu ji... a na mě plazí jazyk voběšenej chlap. Pěkně tam ale leje...!“ řekla a přes hlavy zvědavců se dívala k sodíkovým lampám, za kterými vítr odkrýval větve akátů a osvětlené hodiny na Zámečku.

A do automatu pronikala ze salonku v prvním patře veselá hudba a hovor, který propukal v nevázaný smích.

V zasklených dveřích se zjevil zmáchaný mladík v montérkách a ukazoval basu s nádobami na pivo.

Paní výčepní odemkla, pak brala nádoby a točila do nich pivo a divila se:

„Človče, takovej seš fešák, a že seš tak postrojenej?“

„To je v naší fabrice taková móda,“ povídá montér, „kluci, který chodějí z práce jako frájové, tak ti se v práci postrojujou,

panenkomarjá! Jeden čas byla móda záplatovaný montérky. Tak dílny zářily šaškovskejma záplatama jak na plese vagabundů. Pak se začaly nosit spravovaný montérky drátkama. A zase celá fabrika chrastila jak pimprlata. Ale dneska jdou rozbitý škrpály," řekl mladík a ukázal pracovní botu bez podrážky a místo tkaniček mosazný drát, „a u kalhot musíme mít jednu nohavici buďto ujetou, nebo rozžuzlanou vozubeným soukolím," řekl mladý montér a poodstoupil, aby se ukázal.

„Fešáček," pochválila výčepní a stavěla plné nádoby s pivem do basy.

„A holky, který chodějí do fabriky jako kinohvězdy, dneska v práci nosejí gumový holinky s hrůzným žralokem," řekl mladík a mokré ryšavé vlasy se mu vlnily a leskly jak měděné spony, „ale paní výčepní, na co ty lidi čekaj v tom dešti?"

„Nahoře je slavná svatba," obrátila oči v strop.

Pak se znalecky dívala na krásného montéra, který si palcem pořád natahoval jedinou kšandu, která mu pořád padala. Když odešel, optala se:

„A jak vám? Pořád se vám ve fabrice líbí?"

„Pořád," řekl mladík. „Bez fabriky, tak jako bez tý mý holky, nemůžu žít. Vždyť mi instalovali moji první výstavu," zjihnul, „instalovali! Ale napřed jsem se musel pohádat s referentem, kterej mi pak poradil, abych si ty svoje grafiky pověsil do sálu v noci. Tak jsem se tam vloupal a ty moje artefakty na téma Hmatový prožitek fabriky jsem nalípal na panelovou stěnu. A kulturní referent, když to ráno viděl, tak se zhrozil a chvíli jsme se tahali a já mu natrh kabát..., ale vernisáž byla. Dělníkům se to líbilo. Jako kulturní vložka zpívaly slepý děti, nad kterejma se táhl přes celej balkon nadpis: Jako oko v hlavě musíme střežit svoji jednotu. A dneska se fabrika vytahuje, že první výstavu jsem měl doma, v podniku..."

A ze salonku restaurace v prvním patře sestupoval veselý hovor, který propukal v nevázaný smích. První sestoupila nevěsta v bílém závoji, byla mladá a oči jí zářily alkoholem a otáčela se a sváděla ženicha po schodech. A mládenci a družičky se přidržovali zábradlí

a packali o vlečku. Nevěsta zpívala a tloukla do rytmu svatební kyticí a po diagonále schodiště seběhla do zaskleného průjezdu, pokřikovala na zvědavce a pak vyběhla do stříbrného proutí deště, rozpráhla ruce, zvrátila hlavu a vlasy a klobouček jí v lijavci zplihly a voda vymodelovala její krásné tělo. Ženich a ostatní svatebčané se s jásotem přidali. Pak kráčeli po druhé straně chodníku v řadě za sebou, nevěsta se otáčela s košťálem svatební kytice a taktovala do zpěvu a pochodu. „Veselá svatba, tak jak má být,“ řekla paní výčepní a slezla z bedýnky od lahvového piva, „ale ta vaše snoubenka vám utekla včera?“

„Ne, především,“ řekl a mnul si červené oko, „a ani se jí nedivím. Vona holka byla sečtělá Červenou knihovnou a životopisama slavných mužů. Tak chtěla, abych měl dva pokoje a přijímal hosty a tu svoji absolutní grafiku si dělal po večerech jako koníčka. Proto mi taky pořád hrozila minulostí nebo budoucností, buď to milencema, co kterej s ní dělal, nebo jen dělat chtěl, anebo tím, že mi uteče zpátky k rodičům, který měli sedm set let nazpátek rodokmen a jeden jejich předek byl papežským komořím. Ale co to bylo platný, když zálohu nebo dobírku jsem s ní utratil za dva dny? Pak jsme si tloukli kladivem k večeri starej chleba, nebo ta moje holka chodila prodávat typizovaný flašky nebo rozstříhala nějaký svoje kvádry a chodila to prodávat do sběru jako starý hadry. Ovšem, podnětné to bylo, protože jinak jsme žili absolutně.“

A k zaskleným dveřím došli dva členové SNB.

„To je dost, že jdete,“ řekla paní výčepní a esenbáci vydupávali z holínek vodu, „tady ti raplové mi z toho udělali panoptikum,“ a ukázala na zvědavce, kteří se ztišili a oči se jim leskly očekáváním. „Já se z těch lidí stejně zbohním,“ řekla, „k čemu budou takoví? Dívat se na popravu!“

A když vzhlídl k mladšímu esenbákovi, ustrnula: „To jste chytil špatně kontrafales?“ Esenbák vytáhnul kapesní zrcátko, a když si prohlídnul modřinu pod okem, řekl: „Vzala mě kopytem.“

Staršina dodal.

„Co jsem říkal? Nepouštěj se do hovoru s vožralou svatbou. A slovo dalo slovo a náš mladej si vylicitoval od ženicha pěkněj monokl.“

„Ale předvedl jsem ho! A zamyky zamyky,“ ukázal esenbák a zase si prstem ohmatával obočí.

„Tak kde je ta holka?“ optal se staršina.

„Tady,“ řekla paní výčepní a rozhrnula kartonovou záclonku. A skleněná stěna automatu byla plná bílých dlaní, o záda těch u skla se opíraly dlaně těch, co stáli vzadu, několik zvědavců v průtrži mračen viselo na kandelábru a jakýsi dědeček stál v koruně lípy jak pavián a vítr mrskal v oponách a drapériích déšť...

Mladý esenbák vytáhl notes a upravil kopírovací papír.

Paní výčepní chodila podle stěny, lehounce plivla jednomu zvědavci do obličej, ale ten se ani nehnul a plivanec stékal po skleněné stěně jak mléčná slza.

„Copak jsem zabila tátu řetězem?“ zvolala paní výčepní a kloubem klepla dalšího zvědavce do čela a rozkacená šla, odvázala zástěru a přikryla pípy, pak si rozpustila své ohromné vlasy, stočené do termitího hnízda, nastrkala vlásenky do úst a znovu, jako by pletla pětikilovou vánočku, vytočila si do serpentiny vlasy, a když je upevnila vlásničkami, vešla do alkovny a sedla si na židli.

„To je dobře, že jdete,“ řekl staršina, „rozepněte jí blůzičku. Ta holka nemá doklady a na hotovosti... třicet halířů...“

Pak se k zaskleným dveřím prodrala nevěsta a pokorným prstíkem ťukala. Mladík jí otevřel. Nevěsta vešla, vyzula si stříbrný střevíček a vylila z něj vodu. Svatební klobouček a podmalované oči jí pustily barvu.

„Tak co?“ řekla, „pustíte mi ho, nebo nepustíte?“

„Nepustím,“ řekl esenbák.

„A pročpak nepustíte?“

„Protože mě urazil při výkonu služby.“

„Ale vždyť tam tak moc nemáte,“ řekla nevěsta a sklonila se a napila se z kohoutku, který pořád tekł do dřezu.

„Mám to voko modrý jako kopírák,“ řekl esenbák, když se podíval do kulatého zrcátka.

„Tak jste nás měl nechat na pokoji. Vy jste začal. Tak teďka to musíte dokončit. Kdy mi ho pustíte?“

„Až zejtra!“

„Tak tady počkám na vás, půjdete se mnou spát, já o své svatební noci nebudu sama.“

„Nejste mý gusto,“ řekl esenbák a zvedl se.

„Ale božíčku, tak jsou tady jiní,“ zvolala nevěsta a udělala valčíkový obrat a optala se mladíka, „co vy, líbím se vám?“

„Líbíte,“ řekl, „docela se podobáte mý holce, co mi utekla. Zrovna máte ten samej kukuč, když ke mně přiběhla poprvně do sklepa, s takovým kufírkem, jaký mají holčičky na panenku, taky tak skoro naboso, jen křápy s perforovaným jazykem, taky takový vlasy přistřižený jako ty holky v polepšovně v Kostomlatech. A potom! Máte taky na voku modrý cink jak střepinku chalcedonu. Líbíte se mi, jste mý gusto.“

„A vy se mně líbíte taky,“ řekla nevěsta a natočila do stříbrného střevíčku vodu, zvedla skelný kramflíček jako pohár a s chutí se napila.

„Proti gustu žádnéj dišputát,“ řekla a mlaskla.

Mladý esenbák se posadil, staršina rozhrnul záclonku a diktoval:

„Neznámá je asi sto šedesát centimetrů vysoká, oblečená v žlutočervený kostkovaný kostýmek. Na nohách měla černé střevíce s perforovaným jazykem. Růžová blůzička je zdobena límečkem, který je krajkový, na špičkách zdobený růžičkami...“

Mladý esenbák vstal, šel zavřít dveře, kterými vstoupil mladík s nevěstou do korálků večerního lijavce. Když se posadil, psal esenbák dál to, co mu staršina diktoval...

Pak přijelo auto patologie.

„Ta moje holka, když ke mě přiběhla poprvně,“ řekl mladík.

„Neslyším!“ vykřikla nevěsta a vítr jí odvával slova od úst.

„Ta moje holka,“ křičel jí do ucha, „když ke mně přiběhla, tak jsem zrovna dodělal posmrtnou masku kamarádovi. A tak abych jí

udělal takovou masku taky, že začne pak nový život. Položil jsem ji na stůl, natřel vazelínou, do nosu strčil kornouty z novin a pak jí lil na obličej tekutou sádru..., na krku měla ručník jak po vraždě..., a já jsem ji držel za ruku a cítil seizmografický záznam jejího srdce...”

„To je krásný!“ volala nevěsta a vítr jí strhl klobouček a mihnutím ho odnesl do černého nebe.

Pak se mladík zastavil a díval se na parčík pod sodíkovými lampami, kde víchř od kůlu odpoutal mladé topoly, které se ohýbaly tak, až si větvičky máchaly v kalužích.

„Přidrže ten stromek,“ volal mladík a roztrhl si kravatu a půlkami přivázal pevně kmen.

„Co je vám do těch stromků?“ křičela.

„Držte pořádně!“

„Povídám, co je vám do těch stromečků?“

„Polámaly by se.“

„Tak ať se polámou! Co vám je do toho?“

„Ty veřejný stromečky jsou moje zrovna tak jako zase to, co si já myslím a co dělám, patří veřejnosti. Slečno! Já už jsem veřejnej tak jako veřejnej pisoár, tak jako veřejnej park.“

Volal a utrl z nevěsty mokrou a zablácenou vlečku a mocnými pohyby, jako by dirigoval orchestr, roztrhal hedvábí na cáry, ze kterých pak uvil provazy.

„A když sádra zaschla,“ křičel, „nemohl jsem tu moji holku z ní dostat, leda majzlíkem. Tak jsem jí musel vystříhat vlasy do půl hlavy a to nás sblížilo. A vona mi řekla, že tou posmrtnou maskou začíná nový život. Tři dny se mi zpovídala, já jsem z těch zpovědí tloukl hlavou do zdi. Ještě že jsem měl připravenej sud dehtu na izolaci sklepních stěn... Tak ve funkci zpovědníka jsem namáčel štětku do toho téru a pod dojmem těch konfesí čáral po bílý zdi, zatímco mi vypravovala, jak ji vodili andělíčkem pod paží na záchod zvracet, jak ji jeden vopustil a ona ležela za noci ve Stromovce a žalem jedla hlínu... a tak dále, tak dlouho se mi černě zpovídala, až byla bílá, a já jsem na bílou zeď sklepa vyčáral celej barel černýho dehtu. Ještě by tam byl kousek šatu? Provazy došly!“

„Utrhněte si,“ řekla a nastavila ramínko.

Vzal za ně a mocným cuknutím, jak se ulamuje větev nebo průvodčí zatáhne za řemínky v tramvaji, jedním škubnutím strhl z ní zbytek svatebních šatů.

Zablesklo se a nevěsta stála polonahá ve veřejném parčíku.

„Hele,“ řekla, „udělejte mi taky posmrtnou masku!“

Chcete vidět zlatou Prahu?

Maličký majitel pohřebního ústavu, pan Bamba, vyšel z města a sestoupil k řece. Pak se vydal k dubinám.

„Pane Bamba!“ Otočil se.

„A hele, pan Kytka!“ řekl pan Bamba, „copak u vody? Jdete si na inspiraci?“

„Ne,“ řekl pan Kytka, „ale jdu právě od vás a vaši fyziku jsem doma nezastihl. Pane Bamba, neměl byste pro mě trošku času?“

„Pro básníka dycinky,“ řekl pan Bamba.

„Tak tedy naše surrealistická skupina by chtěla, abyste jí půjčil na jeden večer ten váš magacín.“

„A to snad ne! Nebo byste chtěli v mém skladišti na rakve dělat kabaret?“

„Žádnej kabapysk, pane Bamba, abyste věděl, my přísaháme nejen na Bretona a Eluarda, ale i na Karla Hynka Máchu.“

„No a...?“

„A u vás by byla přednáška k výročí jeho smrti a tu přednášku by přednesl Jan z Wojkowic.“

„Jan z Wojkowic? Vždyť je připoután dvacet let na lůžko!“

„Právě proto běžím za vámi, pane Bamba,“ řekl básník, „abyste věděl, že my do toho vašeho magacínu na rakve přineseme staříckého básníka i s tou jeho postelí.“

„To tedy bude hlína,“ prohlásil pan Bamba.

„Přesně tak,“ řekl básník Kytka a díval se v chůzi přes kamennou zídku, za kterou se popásali dva bejci.

„To se bude taky fotografovat, ne?“ optal se pan Bamba a vystupoval na špičky.

„Přesně tak. A ty pornografie se pošlou do Parizu, k rukám samotného André Bretona. To jsou krávy jako bejci,“ dodal básník.

„Kde?“ optal se pan Bamba a vystupoval na špičky.

„Když dovolíte, já vás pozvednu!“

A majitel pohřebního ústavu zvedl ručičky jak peroutky a obrovitý básník je lehce zvedl.

Když se pan Bamba dosyta vynadával přes kamennou zídku, prohlásil: „To nejsou bejci, ale krávy.“

„Už chcete na zem?“

„Už dost,“ řekl pan Bamba a pokračoval v chůzi, „jen jestli staříčkový básník bude s tím přenášením svolnej. Von věří jen na přenášení myšlenek.“

„Je to hotový,“ řekl básník, „můj poslední sexuální objekt, krásná slečna z pošty, je slabá na prsa. Tak se nechává staříčkým básníkem léčit vkládáním rukou. Tím pádem to s ním už projednala.“

„Pane Kytka, nemlátíte se mnou? Neděláte si srandu?“

„Já? Z vás si dělat střevní katarh, diaré?“

„Dobrá, věřím vám.“

Tak kráčeli podle dubiny a na druhé straně cvičili hasiči, přilby se blyštěly a rozhazovaly mosazná prasátka. Dva hasiči klečeli u stříkačky, jeden držel hubici hadice, byl pořádně rozkročen, protože očekával mocný proud vody. A trubač stál s jednou rukou v pase a druhou tiskl trubku k ústům a šilhal na velitele, který mu teď dal znamení a trubač troubil, ale z hubice hadice nevystříkl ani krapet vody.

„Maj polámaný libido,“ řekl básník.

„Já ale mám magacín na rakve ve sklepení. A pro uhlí chodím do prvního patra,“ řekl pan Bamba.

„Tím to bude paranoidnější,“ liboval si pan Kytka a otočil se a křičel přes vodu, „ať vám ty vaše stříkačky fungují!“

„Ty krávo jedna jordánská,“ křičel hasič, „jen ať funguje ta tvoje!“

„Jen jestli se dostaneme s tou postelí do mého sklepa,“ trnul pan Bamba, „a co kdyby přšelo? Nebylo by dobrý zasunout tu postel i s básníkem do mého pohřebního vozu? A jet s ním podle podloubí a staříčkový básník by ťukal na lidi a ukláněl se?“

„Přesně tak,“ prohlásil básník, „bylo by to schizofrenické. Ale pane Bamba, vy máte nápady! Nechtěl byste chodit do surrealistické skupiny?“

„Nechtěl,“ řekl skromně pan Bamba, „jsem členem okrašlovacího spolku.“

„Tak hlavně aby byl dostatek těch černých sametových látek, co máte na dekoraci katafalků. Vyčabrakovali bychom jimi to vaše sklepení.“

„To je pravda,“ dodal pan Bamba, „s těma sametama když se jenom pohne, sypají se z nich nebožtíci.“

„Přesně tak. Ale co kdybychom nechali natisknout pozvánky na tu máchovskou přednášku... na ty fialový pohřební stuhy?“ optal se básník a křičel přes vodu: „Ať vám ty vaše stříkačky fungují!“

„Ty krávo jedna jordánská, chceš dostat přes držku?“ volali hasiči a vběhli až pokolena do vody a hrozili.

„Tak fotografie mého magacínu budou až v Paříži...,“ liboval si majitel pohřebního ústavu.

„Tak. Protože my surrealisté jsme hnutí mezikontinentální,“ řekl básník a ukázal hrdě na sebe, „jsme muži zasažení bleskem, muži ležící u nohou sfingy,“ a otočil se a zakřičel přes vodu: „Ať vám ty vaše stříkačky fungují!“

Hasiči nechali montování stříkačky a i s velitelem vběhli po kolena do vody a hrozili šroubováky a francouzskými klíči:

„Ty krávo jedna Bambova, chceš spadnout do labatýho po držce?“

Pan Bamba se polekal: „Ale to jsem já nekřičel!“ zakřičel. „Až půjdeš s pohřbem, křížek ti vo hlavu votlučem!“ chraptěl velitel.

„Podívejte se, člověče, co jste to spískal,“ mračil se pan Bamba, „hasičů je hodně a budou zadávat pohřby konkurenci. A hasičský pohřby jsou slavnostní!“

„Ozvlášťňujeme těm dobrým mužům život,“ prohlásil básník a stulil dlaně v troubu a křičel: „To jsem křičel já, Kytka!“

„I ty parchante Kytků!“ hulákal velitel, „my tě vosolíme taky!“

Pan Bamba si zamnul ručky.

„Pane Kytka, vy nejste jen básník, ale i charakter. Hele, co kdybysme sundali z drogerie toho bílýho anděla a pověsili ho potom v mém magacínu nad postel? Nebo jestli by nedovolil hodinář Cerha

sundat ty jeho veliký hodiny nad krámkem a instalovat je nad čtoucího staříckýho básníka? Bylo by to milý, kdyby ta vteřinová ručička, veliká jak moje noha, tikala v tom máchovském večeru...”

Zalykával se pan Bamba a básník polykal.

„Pane Bamba,” řekl po chvíli, „dvojitá maniakální delta vámi protéká, já chodím a takhle špendlíčkem kopám a hledám nápady, a vy mi to sypete z rukávu.”

Pak pan Kytka obrátil oči k mračnům a přimlouval se:

„Ne já, ale tohle je básník,” a ukázal na majitele ústavu.

„Přeháníte,” řekl skromně pan Bamba.

„Ne, ne,” řekl básník, „ovšem! Pohané víry neznající pravdy došli... Tedy, pane Bamba, ujednáno?”

Napráhl ohromnou ruku.

„Ujednáno,” řekl pan Bamba a vložil svou dlaničku do básníkovy tlapy.

Pak pan Kytka vytáhl hodinky.

„Tak,” řekl a vytáhl z náprsní kapsy pohlednice, „za chvíli hodím tyhle aspekty do poštovního vozu pražskýho vlaku. Pan poštovnír mi vyloučil tyhle artefakty z přepravy. Prej to jsou pornografie.”

Pan Bamba rozevřel pohlednice jak vějíř, pak se chytil za hlavu.

„Jak to děláte?” trnul.

„Rozstříhám matce pohlavní zdravotní vědu, pak jeden ceník intimní toalety žen, pak Kralickou bibli,” řekl básník a rukou zastavil majitele pohřebního ústavu, „potom se posadím na místě zvláště odlehlém a svěřím se automatickému šepotu. A lepím ty pomíchané vystřihovánky na secesní fotografie nahých žen...”

„A co tomu říkají v poštovním vagoně?”

„Předevčírem, včera, zrovna tak tomu bude i dnes. Hodím aspekty do škvíry vagonu a zabubnuju pěstí. Zřízenec vezme pohlednice, dá razítka. Já poodstoupím do kolejí a dívám se, jak se chytá za hlavu, jak ukazuje do vagonu, aby jeho kolega honem všeho nechal a přišel. Pak se dívají na aspekty a chytají se za hlavu. Potom ten se zeleným kaučukovým kšiletem vystupuje na mašinu, která je

na vodě u graníku. Strojvedoucí si pucuje ruce pucvolí, dívá se na aspekty a chytá se za hlavu taky. Atraktivita surrealistických objektů je, pane Bamba, obrovská!“

„Když já jsem členem okrašlovacího spolku,“ bránil se pan Bamba, „ale komu to posíláte?“

„Krásným slečnám, které nechtějí žít v sexuální nesvobodě,“ řekl básník a dodal vřesťcky, „neboť skutečnost je alkoholická.“

„Přesně tak,“ řekl pan Bamba a zvedl hlavičku, „ale když jste mě povysadil u té zídky, abych uviděl ty dva bejčky, vzpomněl jsem si na ten případ, jak služka ukazovala svěřenému chlapečkovi zlatou Prahu, a když ho postavila na podlahu, ten kluk se skácel mrtvej k zemi, slyšel jste to?“

„Neslyšel...“ zbystřil básník.

„To by nebylo všecko, vrchol byl na soudě, když soudce křičel: ‚Jak se to mohlo stát!‘ A ta služka, obryně jako vy, se optala toho maličkýho soudce: ‚Chcete vidět zlatou Prahu?‘ a soudce řekl: ‚Chci.‘ A ta služka stiskla do dlaní hlavu toho soudce a vyzdvihla jej ke stropu. A když postavila toho soudce, skácel se a byl mrtvej taky!“

„To je syrák,“ řekl básník a zvedl oči k nebi a žaloval:

„Já to špendlíčkem hledám a kopám na náměstích, a on,“ ukázal na majitele pohřebního ústavu, „a on mi to takhle sype z rukávu!“

„Pane Kytka,“ přitulil se pan Bamba, „ten případ mi nedává spát, můj tatínek mi tolikrát ukazoval krásnou Prahu, ale nikdy se nic nestalo. Že by lidi byli dneska křehčí? Pojděte a zkusíme to!“

„Když vy mě neuzvednete,“ řekl básník.

„Ale vy mě. Jsem proti vám jako děťátko,“ řekl pan Bamba.

Na druhé straně vody motor už pracoval, trubač znovu přiložil k ústům zlatou trumpetu, hasič držel zlatou hubici hadice a byl zakročený, aby proud vody s ním necloumal. A všechny hasičské helmy se blyštěly jak zlaté přilby. Velitel dal znamení, trubka se rozkřičela po loukách. Mocný proud vody vytryskl a házel hasičem sem a tam.

„Tak co?“ volal velitel hasičů a teatrálním gestem ukazoval na proud, který se chrlil obloukem až doprostředka řeky, „stříká nám to, nebo nestříká?“

„Teďka jo,“ volal básník, „ale co tenkrát, když jste hasili v Drahelicích?“

„Ty krávo jedna jordánská! Počkej, až tě potkáme!“ křičel velitel hasičů a odepjal od pasu sekyrku, vběhl do vody a dva hasiči, kteří klečeli u stříkačky, vytrhli svoje sekery a vběhli za velitelem a pak všichni hrozili zlatými sekyrkami a rozhazovali zlatá prasátka a křičeli, „držku ti rozflákáme!“

„Jsem proti vám jako děťátko,“ připomenul pan Bamba a oči se mu leskly.

„Chcete vidět zlatou Prahu?“ optal se básník.

„Chci,“ řekl pan Bamba a zavřel oči.

Bohumil Hrabal
Povídky I

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 5. 9. 2014